

**Силабус
освітнього компоненту**

Екомережі України

Назва дисципліни:	Екомережі України
Рівень вищої освіти:	початковий (короткий цикл)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=790
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годи)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра екології
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Желновач Ганна Миколаївна, к.т.н., доцент
Контактний телефон:	+ 38 057 707 37 41
E-mail:	zhelnovach.ganna@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є засвоєння майбутніми фахівцями-екологами необхідного мінімуму знань про екополітичні, теоретичні та практичні основи, нормативно-правове, наукове та інституційне забезпечення заповідної справи та формування у них навичок із охорони та управління об'єктами і територіями природно-заповідного фонду та екомережі, їх створення та розширення.

Предмет: теоретичні основи та методичні положення щодо розроблення та імплементації міжнародного та вітчизняного законодавства щодо ведення природнозаповідної справи держави.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення міжнародних та вітчизняних законодавчих основ щодо реалізації діяльності з природозаповідання;
- вивчення положень та регламентів щодо наукового обліку збереження природно-заповідного фонду держави, у тому числі шляхом створення та розбудови екомережі;
- набуття практичних навичок щодо оцінювання рівня та мінімізації наслідків шкідливого впливу на природно-заповідний фонд;
- формування навичок щодо розробки системи екологічної мережі регіону.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

- Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- Здатність використовувати базові знання з фахових дисциплін у професійній діяльності.
- Здатність професійно оперувати інформацією про природно-рекреаційні ресурси

Результати навчання:

- Розуміти і пояснювати основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля, рекреації та природокористування.
- Виявляти чинники, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК Сталий розвиток як основа збалансованого розвитку суспільства	4	0,5
	ПР Визначення характеристики лісових насаджень території об'єкту ПЗФ, що проектується.	2	0,5
	СР Розробка заходів щодо поновлення екосистеми лісу	6	11
2	ЛК Значення біорізноманіття. Проблема збереження біотичного і ландшафтного різноманіття	4	-
	ПР Визначення характеристики лісових насаджень території об'єкту ПЗФ, що проектується.	2	-
	СР Розробка заходів щодо поновлення екосистеми лісу	6	11
3	ЛК Екомережа: властивості, принципи формування, структура, функції.	4	1
	ПР Фенологічні спостереження на території проектного об'єкту ПЗФ.	2	0,5
	СР Розробка заходів щодо попередження нанесення збитків водній екосистемі проектного об'єкту ПЗФ.	6	11
4	ЛК Структура національної екологічної мережі України	4	1
	ПР Фенологічні спостереження на території проектного об'єкту ПЗФ.	2	-
	СР Розробка заходів щодо попередження нанесення збитків водній екосистемі проектного об'єкту ПЗФ.	6	11
5	ЛК Методологічні основи формування та проектування схем регіональних і локальних екологічних мереж.	4	0,5
	ПР Облік фауни хребетних (слідів діяльності) на території проектного об'єкту ПЗФ.	2	0,5
	СР Розробка заходів щодо мінімізації шкоди нанесеної тваринному світу наземних екосистем	8	11
6	ЛК Критерії та принципи відбору територій для включення до структурних елементів екомережі: методичні рекомендації.	4	1
	ПР Облік фауни хребетних (слідів діяльності) на території проектного об'єкту ПЗФ.	2	-
	СР Розробка заходів щодо мінімізації шкоди нанесеної тваринному світу наземних екосистем	6	11
7	ЛК Екологічні мережі як інструмент екоорієнтованого управління територіями	4	1
	ПР Виготовлення пропозицій до охоронного зобов'язання території, запропонованої до надання об'єкту статусу заповідання	2	0,5
	СР Розробка заходів щодо ризиків порушення охоронного зобов'язання території, запропонованої до надання об'єкту статусу заповідання	3	8

8	ЛК Соціоекологічна інтеграція як інструмент розвитку екологічної мережі	4	1
	ПР Виготовлення пропозицій до охоронного зобов'язання території, пропонуваної до надання об'єкту статусу заповідання	2	-
	СР Розробка заходів щодо ризиків порушення охоронного зобов'язання території, пропонуваної до надання об'єкту статусу заповідання	3	8
Разом	ЛК	32	6
	ПР (ЛР, СЗ)	16	2
	СР	42	82

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності): немає

Методи навчання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;
- 1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття, семінари;
- 3.2 інтерактивні (нетрадиційні): ділові та рольові ігри, тренінги, семінари-дискусії, «круглий стіл», метод мозкової атаки.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється після кожного лекційного заняття за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в

першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

4 Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

– за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Заповідна справа: підручник / Мудрак О.В., Мудрак Г.В. – Херсон: Олді Плюс, 2020. – 640 с.
2. Основи екології : підручник для студ. вищих навч. закладів / [В. Г. Бардов, В. І. Федоренко, Е. М. Білецька та ін.]; за ред. В. Г. Бардова, В. І. Федоренко. — Вінниця : Нова Книга, 2013. — 424 с.
3. Заповідна справа: навч. посіб. / В.А. Андронов, Є.О. Варивода, Г.В. Тітенко. – Х.: НУЦЗУ, 2013. – 204 с.
4. Заповідна справа. Практикум. Навчально-методичний посібник / Укладачі: Мудрак О.В., Кравчук Г.І., Єлісавенко Ю.А., Дзюмак М.А. Вінниця: ВНАУ, 2011. 104 с.

Додаткові джерела:

1. дистанційний курс: <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=790>
2. <http://www.menr.gov.ua/>

3. <http://pzf.menr.gov.ua/>.
4. <http://books.menr.gov.ua/Default.aspx?tabid=Main>.
5. <https://uncg.org.ua/pzf/>

Розробник (розробники)

силабусу навчальної дисципліни _____
підпис

доц. Желновач Г.М.
ПІБ

Завідувач кафедри _____

проф. Внукова Н.В.